

Hulp bij zelfdoding

Op het laatst had hij hem vriendelijk de hand willen schudden. Harro had gevraagd of hij nog iets voor Duco kon betekenen. Duco wist niet zo goed wat hij met de vraag aan moest. Wat zou hij bedoelen met ‘helpen’? Was het soms weer iets waar hij de gevolgen niet van kon overzien?

De enige vraag was het mysterie van de vrouw. ‘Zijn vrouw’, zoals Harro haar genoemd had. Waren Harro en zij inderdaad een liefdeskoppel zoals hij suggereerde of waren het gewoon vrienden? Had ze hem hier opgezocht en was dat de reden dat hij zo bang voor haar was? Wat had hij uit het gebrabbel kunnen opmaken? Iets over een opdracht. Hij zou een plek voor aanbidding voor haar inrichten, met kaarsen, wierook en niet te vergeten die kolossale foto van haar aan de muur. ‘Die foto, dat was niet mijn idee. Echt niet!’ Zij had het hem opgedragen. Hij had het bevel opgevolgd. Ze had hem liefdevol aangekeken en zou gezegd hebben: ‘Door naar die foto te kijken kun je tot de Waarheid doordringen’.

‘Wat denk jij? Bestaat dat? Ik was meteen vanaf het eerste moment door haar betoverd. Dan heb je ze niet meer zo op een rijtje, dat geef ik toe. De normaliteit houdt zich dan schuil, diep weggestopt. Als een meterslange lintworm. Via de endeldarm, door de dikke darm, om uiteindelijk rust te vinden in de dunne darm, waar het zich voor eeuwig schuil houdt.

Was er soms sprake van ruzie en geweld? Verwijten over en weer? Zoiets sluipt er langzaam in—gebrek aan respect. Het eerste afreageren en dan het negeren. Daarna de walging en het van iemand afkeren. Niet ongebruikelijk wanneer je lang met elkaar omgaat. Je kent elk kreuntje van onmacht. Het komt in de beste families voor. Er kwam geluid uit zijn mond dat helemaal niet klonk als een vraag: ‘Het was fijn om u gekend te hebben.’

Hij had de gerimpelde hand met de talloze leverschade wel willen aanraken, maar had dit toch niet gedurfd.

Hij had geen boze bedoelingen. Hij was te goeder trouw. Zoiets spreek je niet af, zo ben je nu eenmaal. Een principekwesitie. Hij streed met open vizier, onvoorbereid. Sommigen zouden dat misschien naïef vinden. Voorbedachte rade kwam in zijn woordenboek niet voor. Moord evenmin—*out of the question*.

Nalatigheid zou hem wellicht verweten kunnen worden. Hij was verantwoordelijk of op zijn minst gedeeltelijk verantwoordelijk voor de omstandigheid die op zijn minst als gevaarlijk bestempeld moest worden. Het enige was dat hij de zorgvuldigheidseisen had genegeerd die door de wetgever wordt gesteld. Duco ging in zijn hoofd het riedeltje af. (A) Hij was geen arts, (B) hij had geen tweede of derde arts geconsulteerd, (C) hij had geen enkel psychisch, lichamelijk dan wel sociaal alternatief aangeboden dat wellicht verlichting had kunnen brengen. In plaats daarvan had hij zich als een schoothondje op

het vlot van ellende mee laten drijven. Hij zou zich kunnen verweren met het argument dat hij niet had willen oordelen, maar juist barmhartig naast hem had gestaan. De man was oud en bang, achterdochtig, op het paranoia-achtige af. Hij had zich angstig en bedreigd gevoeld. In zo'n toestand moet hulp geboden worden. Paranoia is niet ongewoon. Duco had het goed bedoeld.

Je kunt hem het recht op een zelfgekozen einde niet ontnemen. Wat de argumenten ook mogen zijn. Daar blijf ik bij, wat jullie er verder ook van mogen denken.

Niet eerder was hij ergens zó van overtuigd. Maar waarom voelde het dan zwart en naar? Dreigde er soms ook voor hem gevaar? Vanuit welke kant kwam het dan? Hier in het bos zou niemand hem kwaad doen, want er was niemand. Van de talloze bomen en de kwetterende vogels had hij niets te vrezen. Dat zat niet in hun aard.

In elkaar gedoken zat hij een tijdlang op de grond. Met zijn hoofd tussen zijn knieën. In het pikkedonker voelde hij zich leeg en opgebrand. In zijn hoofd was er nog enige activiteit. Registratie van vage beelden, contouren zonder inhoud. Maar van toekenning van betekenis was geen sprake meer.

Was dat onaangename gevoel een aankondiging van zijn vroegtijdige desintegratie—een algehele instorting? Een zenuwinzinking? Dementie? Duco was tweeënveertig jaar oud, maar voelde zich achtentachtig. In ieder geval ver over de houdbaarheidsdatum. Gaat de teloorgang altijd gepaard met het afnemen van veerkracht? Hij kon zijn vinger er niet opleggen. Hij was nog steeds in shock.

Kom op, Duckie-boy, je moet niet bij de pakken neerzitten! Dat is nergens voor nodig! Vertrouw er nou maar op dat de balans zich zal herstellen. Alles zal uiteindelijk in zijn oorspronkelijke vorm terugveren, geloof me.

Engelsen hebben daar een mooi begrip voor: 'Resilience'. Veel gracieuzer dan dat Nederlandse slappe 'Veerkracht'. Van Duitsers kun je veel zeggen, maar niet dat ze een hekel hebben aan krachtige termen. Maar af en toe slaan ze door: 'Widerstandsfähigkeit'.